

Wtförilig

Verättelse /

Om

Slaget wid Staden Woloffin den
7te Julii, Åhr 1708.

SEDERHDEM /

Hos Johan Henr. Werner, Kongl. Boktr.

Liber H. Bukowskiego 405/1868

Hans May:t Konungen af Sverige kom til Holosfin / belägen wid Ulfwen Bobitz / den 30 Junii sidstleden / då Ryfbarne / som där stode / strax drogo sig öfwer Ulfwen och upkastade Bryggan efter sig. Samma dag / så wäl som de följande / såg man många Regementer til Häst och Fot inryckia i deras Läger / jämtwäl ock på det samma starkt arbetas. Detta utsträkte sig öfwer en mil på både sidor om Staden på en högd / längs at Ulfwen / hafwande bak om sig en Skog / och frammanföre ett 5 alnars tiökt Bröstwärn / med en diup Graf / och med Stycken wäl bespäckat. Ulfwen hade ock en swår tilgång / medelst ett sumpigt moras / som merendels bäggedes Strander omfattade. Man dömdo där utaf / at Fienden där ärnade hålla stånd / den där ock utaf sina Batterier starkt lät stiuta / och några Troupper anrycka / med hwilka de Swänske Bolosgerne täflade några dagar å rad / utan någon synnerlig skada på någondera sidan. Hans May:t til lät där emot ey lösa ett Stycke / wille ey eller något försöka / så länge någre så Regementer allenast wore ankomne / men sedan Hans May:t besiktigat Passen på både sidor om Staden / blef Artolleriet natten för den 2de Julii i tyfthet fördt 2de mijl at höger / på en ort /

177432
I br

ort/ där man kunde Fiendens Läger til en del bestyr-
 ka. Ryßarnes vänstra Flygel tog där sin begynnel-
 se / och hade emellan sig och den höggra lemnat ett
 stycke obefäst / det de mente för Morases diuphet och
 för den tränga Skogen / som där intil stötte / wara
 otilgiängeligit. De hade uti detta Lägret deras mä-
 sta macht sammandragit / hwilken sålunda war för-
 delt / at på den höggra Flygeln stod Generalen Ken-
 ne med 6 Regementer Dragoner och 4 Regementer
 til Fot / hafwande bak om sig Generalen Pflug med
 5 Regementer til Häst / och 9 til Fot. På den vän-
 stra / där anfallet skiedde / stod Fältmarskalk Lieu-
 tenantGoltz med 10 Regementer Dragoner och 4000
 Calmucker / samt Generalen Kepnin med 9 Regemen-
 ter til Fot / bak om hwilka Prinzen af Darmstadt låg
 med 3 Regementer Dragoner : warande ännu nå-
 gra Regementer i antågande / dem Mensichow da-
 gen förut war afrest til at framskynda. Klokan 3 e-
 mot gryningen kom Hans May:t til Pafet med sitt
 Guardie, hwar på följade Dahlkarlarne / Wäsmän-
 landz / Uplandz och Östgiöta Regementerna til Fot;
 samt efter dem Drabanterna / Lijf-Dragonerna / Lijf-
 Regimentet / Smålands och Östgiötha Regimentet
 til Häst. Man begynte då strax med Styrkenen spe-
 la på Fiendens Läger / med den wärkan / at de när-
 maste Battailloner måste draga sig på sidan : hwar
 emot Fienden ey eller underlåt at swara. Hans

Man:t gaf sig ey tid at afwänta Pontonerna / som för de diupa wägarna så hastigt ey kunde ankomma / utan upmannade sitt Folf at följa sig / språng i wät-
net under armarna / och kom lyckeligen öfwer / hwil-
ken de näste frimodigt efterföljde / bärande Gewäret
öfwer Hufwudet. Men det slemma moraset / som här
emottog / satte fast större möda / emedan både Folf
och Hästar här och där blefwo i Dnen sittande / och
ey kunde hålla en jämn ordning / doch oachtat alt
sådant / så wäl som Fiendens Stycken / hwilke nu
emot moraset blefwo wände / skyndade Hans Man:t
sig öfwer och satte sig strax i wägen emellan Fiendens
bägge Flyglar / til at hindra / at den högre ey skulle
undfättia den wänstra / hwilka des utan medelst den
förnämde Skogen wore åtskilde. Detta lyckades så
wäl / så at Fienden / märkiande sig blifwa affsuren
ifrån den höggra Flygeln / nödgades draga Fotfolket
utur Lågret / och sättia sig i nästa Skogsbrynen: där
Hans Man:t utan upskof honom emellan fl. 4 och 5
med Guardiet först angrep / sändande befallning til de
följande Regementer / at de hwar på sin ort / efter
som de hinte öfwerkomma / skulle göra det samma.
Där begyntes då en Eld / hwilkens like de som män-
ga Fältslag hafwa biwistat / såna sig näpligen haf-
wa hört. Den warade in emot 1½ tima ; Dock es
hwad fördehl Ryssarne hade så af Skogen / som de-
ras Stycken / hwilka de nu hade satt fram för sig /
måste

måste de likwål alltid twiå / blifwande fiörde utur den ena Skogen i den andra / emedan de på ingen slätt wille hålla stånd. Hans May:t war i förstone til Håst / men gaf den åt Capitein Gyllenstierna som blef sårat / och sielf sedan til Fot anförde sitt Guardie, warande alltid där / som Elden war starkast. Under warande fäktning sökte uågre Troupper af Fiendens högra Flygel utur Skogen at anfälla de Swånska / som uti Moraset ännu wore begrepne: men de blefwo af Östgiötherna til Fot / som i hastighet satte sig / så wål som af Styckenen ifrån andra sidan / så hålsade / at de måste draga sig af. Och på det ingen olågenhet mehra derifrån måtte göras / lemnade Hans May:t i den wågen en Bataillon, och med de öfrige förföljde Fienden / som nu genom alla Skogar och Kiårr drog sig undan / sedan den blef på alla sidor så beångstigad / at hela Regementer satte Musqueterne under armarna / och ropade om quarter. Men det war intet medel at hålla den förbittrade Soldaten tillbaka / så at man ock hade möda at få den utur Skogen / sedan Fienden ey stod mer at inhämtas. I medlertid hwilade ey eller Rytteriet på sin sida. Emedan fotfolket nappades / sammandrog sig det Fientliga Rytteriet ifrån alla kanter / och kom i sporrinstret til at undsättia sitt fotfolk och gå de Swånska i ryggen. Hwilket då Fältmarskalken Gref Rehnshöld / som anförde det Swånska Rytteriet / förmärk

te / lät han 2 Standarer af Lif- Dragonerna / jämte Drabanterna / rycka dem emot in uti sielfwa Lägret: utom hwilket ännu 2 andra Standarer angrepo Sienden / som där ankom. Flera woro ännu en öfwer moraset komne : desse / så så de och woro / gjorde en allenaft hela denna myckenheten studsande / utan och så länge uppehölllo til des flera efter hand hinte ankomma. Det war undersamt at sij / at Drabanterne allena kastade med wärjan inåstwen 5 sientlige Standarer hwar efter annan öfwer ånda / och kommo omsider så diuvt ibland sienden / at de hade lidet nöd / där de icke hade fått undsättning. Nu war större delen af Lifregementet och Lif- Dragonerne med 2 Standarer af Småläningarne framkomne / hwilka Standar- wis efter som de hinte upställa sig / utan at aswänta flera / sienden / där han först förefom / angrepo med den framgång / at han nu allestäds begynte draga sig tillbaka. Huru skarpt här wid har tilgådt / kan där utaf dömas / at ofta en eller 2 Swenske Squadroner med 10 a 12 sientliga hade at göra ; som fuller altid twefo undan / men sökte at sättja sig åter igen / när de af friska Troupper blefwo aflöste / hwartil dock dem ingen tid lemnades. Hans May:t som under detta warfärdig med det sientliga fotsolket / hade nu fåt Smålands Östgiöta och Nylands Rytterie til sig ; med hwilket han skyndade sig til de andre / och förföljde sienden 1½ mjl / som begynte at skingra sig / en hållande någon

gon wåg / utan fastade sig in uti fiårren och obanade
skogar. En del förlupo deras hästar / til at komma så
mycket lättare öfwer morasen. Som det sålunda
blef ogiörliget dem at efterjaga / wände Hans May:t
om i upfat at gå til fiendens högra flygel / som för-
spordes draga sig tillsammans gient emot Staden /
samt giöra Meine något där at förföka / och falla i
Troßen som där war efterlemnad: men innan Hans
May:t kom tillbaka / hade ock den igenom skogen dra-
get sig af på wågen åt Kopis / sedan de förmärkt / at
de Swenske Regementer / som warit efter / til Sta-
den kommo antogande / och til en del där stadnade.
Denna Segren kan skattas så mycket märkwärdiga-
re / som den med så få Troupper war besäcktad / hwar
af ändå den mindre delen kom at träffa: besynner-
ligen när man wil ansee de stora förmåner / hwar af
fienden kunde sig betiåna / och de swårheter som de
Swanske däremot hade at öfwerwinna. Förlusten
på de Swenskas sida skattas en håller stor emot det /
som de wågat. Döda hafwa de fāt 265. Hwar t-
bland är General Majoren och Capit. Lieutenanten
af Drabanterne Otto Brangel / Quartermästaren
Wattrang / Gen. Adjutanten Clas Hierta / Dra-
banter 8 / Capiteiner och Rytmästare 3 / Regemens
Quartermästare 1 / Lieutnanter 5 / Fenriker 4. Sårade ä-
ro 1028 / och där ibland Öfwersten af Gardiet Baron
Posse / Öfwerst. Lieutnanterne Ulffparre och Brangel /
Majo-

Majorerne Stiernhöl/ Örnstedt och Grisback/ Dra-
banter 33 Capitainer och Ryttmästare 20 / Lieut:r
18 Fenriker och Cornetter 27. På fiendens sida sko-
la efter fångarnes berättelse / och. så mycket man
kunnat igenfinna af dem / som widt om kring uti
skogarne ligga förströdde / til 5000 hafwa blifwet:
hwar ibland berättas wara Generalerna von Schwe-
den och Gallicin / de sårade skola stiga til fast större
antal / och där ibland så mycket man ännu kunnat
förnimma / Generalerna von Delden / Ivanowit /
Schamber och Öfwerst Koop. Störste affaknaden
skal dock bestå af de förrymde / som hopetals stucket
sig undan och begifwet sig inåt Lithoven / och de or-
ter / däråst de förmena sig kunna blifwa i säkerhet.
De öfrige af denna flygeln hafwa samma dag gådt
åt Mohilow / och där öfwer Niepern; hwilka dock
Hans May:t så snart ey hade släpt / där wägar-
ne ey hade warit af det starka rågnen så diupe och
sliprige / at man icke utan hästarnas afmattande dem
hade kunnat eftersättja. Bytet består allenast i någ-
ra matsaker / hästar / allehanda krigsrustning / samt
12 Fältstycken med 2 små Mortare til Granater
wid hwardera. 3 par Pukor och 14 Standarer.
Warande desutan i skogen en otrolig myckenhet med
Wagnar och Ammunition efterlemnade Fångar
toges allenast 1 Major med någre och
20 gemena.

